

Promjena ili utvrđivanje

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2012/7/31 12:50:10

Neumski koridor, auto-cesta kroz BiH, most, tunel, trajekt sve su to ideje ili prijedlozi kako povezati jug Hrvatske, toènije prometno povezati onaj dio Dubrovaèko-neretvanske županije koji je teritorijem Bosne i Hercegovine odvojen od Hrvatske.

Gradnja mosta kopno-Pelješac zapoèinjala je i prekidala se zavisno o izborima u Hrvatskoj. Èak ni osam godina vladavine HDZ-u nije bilo dovoljno da zaokruži financijsku konstrukciju i ozbiljno zapoène gradnju mosta.

Stranke Kukuriku koalicije bile su oštro protiv mosta sve do prije mjesec dana. Tvrdili su da æe gradnjom cestovnog koridora kroz Neum taj problem riješiti. Nakon toga nova ideja: gradnja auto-ceste kroz BiH u zaleđu Neuma. Nekako paralelno došla je i ideja o trajektnoj liniji kopno – Pelješac.

I onda iznenada ministrica vanjskih poslova putuje u Bruxelles i pita EU šefove bili oni nama financirali gradnju mosta. Po povratku kuæi javno je rekla da most može kao projekt u kandidaturu. Ili mediji nisu prenijeli ili ona nije rekla i drugi dio odgovora: ako je financijski isplativ. No, to sada više nije bitno.

Bitno je to da nam je svima promaknulo pitanje zašto odjednom vladajuæi žele graditi most? Što se to dogodilo da taj nesretni most najednom bude prihvatljiv èak i prvom potpredsjedniku Vlade koji je sve do prije mjesec – dva o njemu govorio kao o klasiènom primjeru glupe investicije?

A onda iz Sarajeva dolazi pitanje: kada æete konaèno ratificirati sporazum o granici iz 1999. kojega su potpisali predsjednici Tuđman i Izetbegović?

I sada postaje jasno da je naša vlada radila raèun (koridor) bez krèmara (susjedne BiH). I ne samo to, postaje jasno da je i most u pitanju jer Sarajevo traži da bude visok 50 metara (ne 30 kako je projektiran) kako bi luka Neum mogla imati nesmetani ulaz-izlaz u međunarodne vode. Ili još jednostavnije, što god odluèili moramo imati dogovor sa Bosnom i Hercegovinom. A uvjet dogovora je ratifikacija sporazuma Tuđman-Izetbegović.

A sadržaj toga sporazuma otkriva i razloge zašto je upravo HDZ inzistirao na gradnji mosta.

Naime, još 2005. Sanader je želio taj sporazum poslati na ratifikaciju u Hrvatski sabor ali je pod pritiskom unutar HDZ-a morao odustati. Svjestan èinjenice da bez ratifikacije sporazuma sa Sarajevom neæe moæi postići nikakav dogovor o cestovnom koridoru kroz Neum, kao i èinjenice da ulaskom Hrvatske u EU režim na granici postaje èvrst zbog Schengena što otežava ne samo promet putnika nego i roba, posebno hrane i životinja, odluèio se za gradnju mosta.

A što je to u sporazumu Tuđman-Izetbegović zapisano zbog èega èak ni Karamarkov HDZ kao baštinik svega Tuđmanovog neæe podržati?

U javnosti su najviše eksponirana dva škoja, Mali i Veliki te vrh poluotoka Kleka koji su pripali Bosni i Hercegovini.

Ali postoji još jedna točka problema.

U sporazumu, među ostalim, stoji i da se rješava još jedno sporno pitanje, ono oko Hrvatske Kostajnice, na koji je pak prigovora imala Republika Srpska. Naime, Stari grad u Kostajnici pripada Republici Hrvatskoj, što je utvrđeno temeljem katastarske dokumentacije. Naselje u gornjem dijelu Martina Broda uglavnom je pripalo Hrvatskoj, a uže naselje i željeznička postaja – BiH. Pojas oko Begluka, odnosno Uništa kod Bosanskog Grahova može biti predmetom razgovora, unutar propisane procedure, stoji u sporazumu.

I sada dolazimo do točke prijedora sličnog onome koji je bio prisutan i kod ratifikacije sporazuma o arbitraži sa Slovenijom: radi li se o međudržavnom ugovoru kojima se granica **UTVRĐUJE** ili kojim se granica **MIJENJA**? Odgovori na ovo pitanje bitni su zbog Ustava.

Članak 8. našeg Ustava propisuje da se granice RH mogu mijenjati samo odlukom Hrvatskog sabora a članak 82. pak propisuje da takvu odluku Sabor donosi dvotrećinskom većinom.

Uvjeren sam da će se Vlada prilikom predlaganja ratifikacije pozvati na članak 139. stavak 1. Ustava i time stvoriti osnovu za ratifikaciju većinom zastupnika a ne dvotrećinskom većinom. Naravno da im ni na kraj pameti neće pasti članak 86. koji omogućava raspisivanje referendumu odlukom Sabora.

Istina je da ovaj sporazum Hrvatsku stavlja u tešku poziciju. Eventualno iznošenje spora pred međunarodni sud ili arbitražu zasigurno bi značilo to da njegov sadržaj bude i konačna odluka jer su sporazum potpisala dva predsjednika dviju država. Naknadnu pamet teško da bi uvažili kao i činjenicu koju danas iznosi Vladimir Šeks da je predsjednik Tuđman te 1999. bio obmanut i teško bolestan.

Spor oko granice sa Slovenijom iznjeli smo pred međunarodnu arbitražu i to tretirali kao utvrđivanje granice.

Kako sada stvari stoje granicu s Bosnom i Hercegovinom ćemo utvrditi ovim sporazumom.

Navodno postoji dogovor s Crnom Gorom da granični spor iznesemo pred međunarodni sud. I na kraju ostaje Srbija. Hoćemo li i sa Srbijom granice **UTVRĐIVATI** ili **MIJENJATI** ?

Slovenija je granični spor iskoristila za blokadu pregovora, Bosna i Hercegovina, s pravom ili ne pravi probleme oko izgradnje mosta. Koju ćemo tek cijenu platiti kada na red dođu Srbija i Crna Gora?

Kada se u Saboru glasovalo o sporazumu o arbitraži sa Slovenijom, glasovao sam protiv jer sam smatrao da se radi o aktu koji može dovesti do promjena granica i predlagao referendum. I ovaj sporazum tumačim kao međudržavni ugovor koji donosi promjene granica i kojega treba dati na referendum.

PS: za naše političke prilike neumjesno je sada pitati kako je moguće da naši pregovarači ovu teritorijalnu specifičnost Hrvatske nisu povezali s pravilima Schengena i u „omotnicu“ prava vučenja sredstava EU fondova ugurali i prometno povezivanje dvaju dijelova Hrvatske kao posebno pravo?